

POVRATAK U PROŠLOST Nastavlja se obnova utvrde Čanjevo u Visokom koja traje već punih deset godina

Na arheološkom nalazištu radi se svakodnevno

Dosad je obrađeno 90 posto vrijednog arheološkog nalazišta

U utvrđi Čanjevo vjerno dočarati kako se živjelo u srednjem vijeku

■ - Slijedi još jedna godina arheoloških iskapanja, potom projekt obnove i prezentacije gdje ćemo neke prostorije prikazati kakve su bile nekada, prije 300 do 400 godina, a ostalo će biti za sigurnu šetnju. Sve pokretne nalaze za sada čuvamo u OŠ Visoko, a krajnji cilj je osnivanje Zavičajnog muzeja ili podružnice Arheološkog muzeja - rekao je Željko Trstenjak, arheolog pri Ministarstvu kulture

Piše: VIŠNJA GOTAL
 vgotal@regionalni.com

Na obnovu utvrde Čanjevo u Visokom dosad je potrošeno oko 1,8 milijuna kuna. To je gotovo dva puta više od izvornog proračuna siromašne Općine podno Kalnika. S obzirom da u Visokom nema konzervatora, restauratora ili arheologa, domišljato općinsko vodstvo osnovalo je Povjerenstvo za istraživanje utvrde na čelu s Anđelkom Stričakom.

Želja je muzej

Priča o obnovi utvrde počela je još 2003. godine. Od tada do danas zastoj je bio samo 2012. godine, kad je izostalo sufinanciranje resornog ministarstva. Radovi su ponovno započeli prije desetak dana.

- Slijedi još jedna godina arheoloških iskapanja, potom projekt obnove i prezentacije gdje ćemo neke prostorije prikazati kakve su bile nekada, prije 300 do 400 godina, a ostalo će biti za sigurnu šetnju. Sve pokretne nalaze za sada čuvamo u OŠ Visoko, a krajnji cilj je osnivanje Zavičajnog muzeja ili podružnice Ar-

heološkog muzeja. Sve je na razini ideje i inicijative - naveo je Željko Trstenjak, arheolog pri Ministarstvu kulture prošli tjedan kada je Općina Visoko organizirala posjet utvrđi.

Na nalazištu danas rade arheolozi Ivica i Siniša.

Ove godine najvredniji nalazi su koštana frula te pećnjak s prikazom Bogorodice i djeteta

Istrian i Dalmatinac. - Što se tiče arhitekture, dosad je obrađeno 90 posto nalazišta. Nalazište nam otkriva način života u utvrđi. Prođeni su kuhinjske posude, stolno, metalni predmeti koji su dijelovi nošnje ili kopčiči za konjska sedla. Ove godine najvredniji nalazi su koštana frula te pećnjak sa prikazom Bogorodice i djeteta - rekli su arheolozi.

Dio artefakata pohranjen je u školi, jedan u Zagrebu, a od Nove godine restauracija će se obavljati u međunarodnom centru za arheolo-

giju u Zadru. - Najvredniji nalazi poput Ruže vjetrova i ljetne pipe zasad se čuvaju u Centru za podvodnu arheologiju - rekao je Trstenjak.

Umalo kamenolom

Kad se započelo s obnovom, znalo se da to neće biti nimalo lagan zadatak. Utvrda Čanjevo uz Grebengrad spada među najznačajnije utvrde u našoj zemlji, a nije bila ucrtana niti na jednoj karti, slici ili skici. Nedostatak zapisa rezultirao je i relativnim neznanjem o utvrđi, koja je uz Grebengrad sigurno jedna od najimpozantnijih i najvećih. Tome svjedoče i dosadašnji nalazi koji se ne čuvaju u nekom muzeju, nego u OŠ Visoko.

- Zakon o zaštiti i očuvanja kulturnog blaga zahtijeva da se sve nađeno na nalazištu čuva u muzejima. Odluku o tome donosi vijeće za kulturna dobra. Ovoga puta je napravljena iznimka, jer su ovdje osigurani kvalitetni uvjeti za čuvanje baštine. Najprije mjereno je da ono što se u nekom kraju pronade ondje i ostane. U ime kluba HDZ-a tražili smo u Županijskoj skupštini da vidimo postoji

Željko Trstenjak u OŠ Visoko, gdje se čuva dio pronađenih predmeta

li mogućnost za otvaranje Arheološkog muzeja sjeverozapadne Hrvatske. Sve je više tih utvrda koje se iskavaju, a recimo ovdje nema arheologa, restauratora koji bi o tome vodili brigu. Jednostavno se bojimo da sutra ne dode netko drugi i ne kaže da to više ne možemo održavati u Visokom, nego sve mora u Zagreb - navodi Anđelko Stričak.

Hrvatski restauratorski zavod obavio je radove, a

sve vezano za zaštitu i konzervaciju obavili su domaći majstori. Srećom, visočki

Kad se započelo s obnovom, znalo se da to neće biti nimalo lagan zadatak

kraj je nekada bio poznat po eksploataciji kamena pa

je ovdje još uvijek niz građevina od klesanog kamena.

Namjera je da utvrda Čanjevo što vjernije prikazuje srednjovjekovni život, oružje, običaje... Bit će prava atrakcija i sva je sreća da nije pretvorena u kamenolom. - Na tome je mjestu planirana namjera bila eksploatacija kamena. Zaista bi bila šteta zbog to malo kamena izgubiti ovako vrijedan povijesni spomenik - zaključili su arheolozi.